

PAULOVA'EA OMOMBE'U COLOSSOSPEVA'EA PE Carta de Paulo aos Colossenses

¹ Jihi ko Pauloramo Jesus Cristo'ga moirūharamo jiporavykyavo Tupana'ga pe Cristo'ga mombe'gwovo. A'ereki nahā Tupana'ga opota.

Kiro ji ikwatijarukari imondouka pe me Timóteo'ga pavēi. Timóteo'ga oko nhaneirū'ga ojikoga ġwaramo Jesus'ga rehe nhande pavēi.

² Ore ja ko pe Tupana'ga remimo'ēhara pejikoga ġwaramo Cristo'ga rehe. Peko pe oreirūa a'ero pepohire'yma Cristo'ga hugwi pejikovo gareheva'ero. Kiro ore ikwatijarukari imondouka pe me perope cidade de Colossos pe.

Kiro ore ei: Nhanderuvete'ga Tupana'ga ti tomombyry pe me Jesus Cristo'ga pavēi nhandepojykaharete'ga pavēi. Tonoġatu ti ġa pepy'a, oro'e ore.

Onhi'ĩ Paulova'ea Tupana'ga pe Colossospeva'ea repyga

³ Tupana'ga ko nhandepojykaharete'ga ruva'ga Jesus Cristo'ga ruva'ga. Nane'yumi ore nhi'iġi Tupana'ga pe pe ndepyga.

—Ndepyry hete nde, oro'e ore Tupana'ga pe. A'ereki nde erembojiko Colossospeve'ġa Cristo Jesus'ga rehe ġa pokoga, oro'e ore ga pe.

⁴ Nahā ore ei ga pe jipi pejikoga kwahavypyagwera jate. A'ereki Epafra'sga pe mombe'u ore ve. “Colossospeve'ġa ojiko hete Cristo Jesus'ga

rehe,” ei ga ore ve. “Oarõ hete ġa Tupana'ga remimo'ẽhara'ġa nhaporemo.

⁵ Nahã Colossospeve'ġa ndekoi. A'ereki ġa e'i: ‘Aerẽ po ti nhande hoi yvagi pe nhandejupa Tupana'ga pyri nehẽ,’ ei ġa,” ei ga pe mombe'gwovo ore ve.

Epafras'ga omombe'u pehoagwama pe me heikwehe. A'ereki ġa omombe'u pyryva'ea a'itituhẽva'ea pe me Cristo'ga mombe'uypyrame pe me. A'ea rupi ga ei heikwehe: “Uhura'ja ti Cristo Jesus'ga yvaga hugwi nhande rerogwovo ojupi yvagi pe Tupana'ga pyri nhande jikogame Jesus'ga rehe. Ga omano nhande repyga imomboa nhanderekote'varuhua. Pevo ti nhande ruvi Tupana'ga pyri Cristo'ga pavẽi avuirama nehẽ. A'ereki Tupana'ga e'i na,” ei Epafras'ga pe me imombe'ukatuavo heikwehe.

⁶ Omombe'u ga pe me pyryva'ea a'itituhẽva'ea Cristo'ga mombe'urame pe me. Na jitehe ġa imombe'umbe'ui koji'ive'ġa pe ġagwyri pe nhaporemo. Henduvame ġa jikogi Cristo'ga rehe okokatuavo ojipe'ġa pe. Nahã pe jikogi ga rehe no pejikovo katu hendukatuypyagwera jate Tupana'ga pyryva pejive. Ikwahavame pe ei: “A'iti tuhẽ! Tupana'ga pyry hete nhande ve!” pe'e pe.

⁷ Epafras'ga omombe'u Tupana'ga pyryva pe me heikwehe. Oroarõ hete Epafras'ga. Ga ko oporavyky ore ja Jesus Cristo'ga mombe'gwovo. Nahã ga Cristo'ga nhi'ĩpo'rui pe pokoga oporavykyavo Cristo'ga pe opohire'yma ga hugwi.

⁸ Gaha pe mombe'u ore ve. “Oarõ hete Colossospeve'ġa Jesus'gareheve'ġa. A'ereki

Tupana'ga ra'uva ġa arōheteuka ġa pe,” ei ga pe momba'gwovo.

⁹ Nurā pendekokatua kwahavirē nane'ymi ore nhi'iġi Tupana'ga pe pe ndepyga. Ga pe ore ei: Emombaragwahapavuka ti Colossospeve'ġa pe enhimimbotarimova'ea. Embo'euka ti ġa eja'uva pe tokwaha pa ti ġa nhiremimbotarimova'ea javo, oro'e ore ga pe.

¹⁰ A'ero ti ġa ndekokatui nde javijitehe nde mbohoryheteavo jipi nehē. Ojipe'ġa pe ti ġa ndekokatupavi nehē no, oro'e ore Tupana'ga pe. Nane'ymi koji'i ti ġa nde kwahakwahavi nehē no nahā Tupana'ga opota javo.

¹¹ Ikatu ndereaporōġita popoakahetea ojipe'ġa ndeaporōġita popoakahetea hohe pa, oro'e ore Tupana'ga pe. Ndereaporōġita popoakahetea javijitehe tuhē ti Colossospeve'ġa ndeaporōġita popoakahetea nehē no. A'ero ti nane'ymi ġa nhimomiranami hahya pe onhimonha'ngae'yma nehē no. Hahyrame ġa pe nehē po ti ġa ndoryndoryvamo nehē no, oro'e ore Tupana'ga pe.

¹² Ga po ti e'i nde ve nehē no: “Apī, ndepyry hete nde.” A'ea ti ġa ei nde ve nehē gaha nhandervete'ga javo, oro'e ore Tupana'ga pe. Nahanahā ti ġa ndekokatupavi nehē nde ġa pokogame, oro'e ore Tupana'ga pe.

Pyry nhande ei Tupana'ga pe: Apī, ndepyry hete nde. A'ereki ga nhande mombyry nhanderekote'varuhua momboa nhande mongovo ġwemimo'ēharamo. Nurā kojahua'javamo nhande ve kiro gapyryva kwahava ġwaramo. Ga pyri po ti nhande hoi nehē nhandejupa avuirama ojipe'ġa pavēi

garemimo'ẽhara'õga pavẽi nehẽ. Pevo ti Tupana'ga pyryhetero nhande ve õga pe nehẽ no.

¹³ Nhande rekote'varuhuyppi Diabo'ga nhi'õga rendukatuavo ite'varuhuve'ga nhi'õga rendukatuavo. Nurã ko ypytunahivuhua'javamo nhande ve a'ea rupi. Aõwamo Tupana'ga hendukatuukari nhande ve gwa'yra'ga nhi'õga õwemia'nguhetehara'ga nhi'õga. Nahã Tupana'ga imombigi Diabo'ga nhi'õga rendukatua ypytunareheve'ga nhi'õga rendukatua.

¹⁴ Tupana'ga ra'yra'ga nhande mbopiro'yi nhanderekote'varuhua hugwi imomboia omanomo õwaramo gwekoa reka'voguka. Nurã ga nohenonhukara'javi Tupana'ga pe nhanderekote'varuhua.

Cristo'ga oko ojipe'ga hohe pa okoypyavo õwaramo

¹⁵ Ndihepiagi nhande Tupana'ga.

A'ereki ga ndaha'oi.

Tihepia reki nhande gara'yra'ga Cristo'ga.

Cristo'ga ko Tupana'ga javijitehe.

Jypya Cristo'ga oko.

A'ea rupi ko ahã ve yvyakotyva'ea. Ahã ve yvyakotyve'õga no.

Nurã Cristo'ga rekoi Tupana'ga rembiapoa hohe pa okovo õga nenonde okoypyavo õwaramo.

¹⁶ A'ereki Tupana'ga oapopavuka Cristo'ga pe yvagipeve'õga yvagipeva'ea reheve yvyakotyve'õga ndeheve yvyakotyva'ea reheve.

Oapopavuka ga ga pe aherembiepiagipyra aherembiepiagipyra'õga ndeheve aherembiepiagipyre'yma reheve aherembiepiagipyre'yma'õga ndeheve.

Ga oapopavuka ga pe yvagipeve'ġa ndu-
vihava'ġa ġanduviha'vi'ġa ndeheve
ipopoakaheteve'ġa ndeheve ipopoaka-
heteve'ġandehewe'ġa ndeheve.

Ga nhaporemō omondomondouka
ojipe'ġa ġwemimbotarimova'ea rehe
opopoakahetero.

Nahā Tupana'ga oapopavuka ġahā mbatera re-
heve toapo pa ti jira'yra'ga ojive javo.

¹⁷ Cristo'ga oko ypy. Aerē ga oapo pa.

Okoji pa garembiapoa ga herekoro ġwaramo.

¹⁸ Cristo'ga rehe nhande jikogi.

Ga ko nhanderuvihavuhuhete'ga.

Nurā nhande ei ga pe: Ga ko nhaneakaġa.

Xako nhande ganhi'iġa rupi nhandekovo
gareheva'ero.

Nurā nhande ei nhandejive: Nhande ko
Cristo'ga ra'oa.

Gaha ombopyahu nhandereaporoġita

tuhu ti ġa Tupana'ga pyri okovo avuirama
nehē javo.

Ga ti nhande mongoi pevo ore mombytavo nehē.

A'ereki ga okwerava'javypy omanoa hugwi
omanoa'jave'yma

tako ti ji ġa hohe pa mbatera hohe pa no
huvihavuhuhetero javo.

¹⁹ A'ereki a'ea pyry hete Tupana'ga pe
garuva'ga pe.

“Toko ti ga ji javijitehe,” ei Tupana'ga.

“Toko ti ga ojipe'ġa hohe pa mbatera hohe pa
no ji ja,” ei ga gworygworyvamo.

²⁰ “Oko te'varuhu ġa. Ndapotari ji
ġandekote'varuhua.

Pyry ti ga manoi yva rehe ġa ndepyyga ġa nhaporemo a'ero nehẽ,” ei ga.

“Ga gwekoa reka'vogukaro ġwaramo omanomo yva rehe ti ji yvyakotyve'ġa ndeaporoġita rerojijyi yvagipeve'ġa ndeaporoġita reheve ġandeaporoġita mohiġatupava nehẽ.

Nahã ti ji jirekokatuukari ġa pe nehẽ Cristo'ga manoro ġwaramo, ei Tupana'ga.

Ga gwekoa reka'vogukaro ġwaramo ti ji heroji-jyipavi yvyakotyva'ea yvagipeva'ea reheve imohiġatupava nehẽ.

Nahã ti ji jirekokatuukari a'ea pe nehẽ Cristo'ga manoro ġwaramo,” ei Tupana'ga.

Na tuhẽ reki. Cristo'ga omano yva rehe. Tupana'ga omohiġatu pa.

²¹⁻²² Pehe Colossospeva'ero ymya'ĩ peko te'varuhu heikwehe. A'ero napehendupotari Tupana'ga nhi'iġa ga arõ'e'yma pejikoty'are'yma ga pavẽi. Korogwe reki Tupana'ga pendeaporoġita rerojijyi hendukatuuka pe me onhi'iġa gara'yra'ga manoro ġwaramo. Nahã ga pendeaporoġita mohiġatui ojirekokatuuka pe me. A'ero ga ei pe mombe'gwovo: “Pyry hete ġa. Oko katu ġa. Nahenonha'javi ji ġandekote'varuhua ġa pe. A'ereki mbatera ndojara'javi ġa ndehe.” A'ea ga ei pe ndeipiaga.

²³ Penhimomirana ti Cristo'ga mombe'ua reroviaheteavo a'ero pejikoga ga rehe jipi pejipopoakaramo. Taperoviari ti hajiheva'ea. Ymya'ĩ Cristo'ga mombe'ua renduvame pe jikogi ga rehe heikwehe. Nurã pe ikwahavi javo: “Cristo'ga ti nhande rerohoi ojupi nhande

mongovo Tupana'ga pyri avuirama nehẽ,” pe'e pe herovia. Taperoviapigi ti a'ero!

Yvyakotyve'ga pe nhaporemõ ga Cristo'ga mombe'ui Cristo'ga ti nhande mongoi Tupana'ga pyri nehẽ javo. Jihi amombe'u a'ea ojipe'ga pe no. A'ereki ymya Tupana'ga e'i ji ve: “Eho ti Cristo'ga mombe'gwovo ga pe,” ei ga ji ve.

Paulova'ea oporavyky pyryva'ea mombe'gwovo

²⁴ Pe Cristo'ga mombe'ua renduva gwaramo ga imondoi hahyhetea ji ve. Kiro ji roryroryvamo reki a'ea rehe. Hahyrame ji ve ji ipo'rupavi hahya Cristo'ga py'rovo. Tahahy tuhẽ ahe ve. Apo'ru pa ji hahya Cristo'ga ra'oa repyga. Gara'oa a'e ko ji ga pe – kiroki ga ojiko Cristo'ga rehe.

²⁵ Ymya Tupana'ga ei ji ve: “Ekwahavuka ti ga pe – kiroki ga ojiko Cristo'ga rehe. Epoko ti ga imombe'upava nhinhi'iga Cristo'ga mombe'gwovo.” A'ea ga ei ji ve pe pokoguka judeus'garũiva'ea pokoguka.

²⁶ Ymyahũ Tupana'ga ndokwahavukari gwembiepiukaripyre'yma ymyahũva'ea pe ahera'yra'va'ea pe no. Agwamo reki ga ikwahavukari gwemimo'ẽhara'ga pe gwembiepiukaripyre'yma.

²⁷ Tupana'ga e'i: “Tokwaha pa ti nhiremimo'ẽhara'ga nehẽ. Cristo'ga ti topojoyka pa yvyakotyve'ga nhaporemõ judeus'garũive'ga vehevi nehẽ. Ga pojoykame ti ga ga nderuri ojupi ga mombytavo ji pyri avuirama opyryvamo ga pe nehẽ, ei ga. A'ea ji akwahavuka pota,” ei Tupana'ga. “A'ea ko

nhirembiepiukaripyre'yma ikatukatuhetea,” ei ga ikwahavuka ġwemimo'ēhara'ġa pe.

²⁸ Nurā Cristo'ga ore oromombe'u ġa pe nhaporemo ġa momoranduva pekwaha ti Cristo'ga jawo. Nahā ore ga kwahavukari ġa pe ġanaġanani. Ga mbo'ekwahapava ore ġa mbo'ekatupavi Cristo'ga rehe tojiko hete ti ġa Cristo'ga rehe okokatuheteavo jawo. Nahā ore ġa mbo'ekatui. A'ereki ore oro'e: Tikatu hete ti ġa Tupana'ga rovai pyteri pe Tupana'ga nhi'ġa kwahaheteavo Cristo'ga jikoty'aro ġwaramo ġa pavēi.

²⁹ Nurā jihi no ji aporavyky hete Cristo'ga mombe'gwovo Cristo'ga popoakara po'ruavo ga ji mbopopoakahetero ġwaramo.

2

¹ Aporavyky hete ji nhi'aġataramo pe ndehe takwahavuka ti ji ġa pe Tupana'ga nhi'ġa jawo. Jiporavykya pe pekwaha. Aporavyky hete ji nhi'aġataramo Laodicéiapeve'ġa ndehe no – kiroki ġa ojiko Cristo'ga rehe onhimono'ono'oġa pevo tihendu Tupana'ga nhi'ġa jawo. Ojipe'ġape'ġa pe Jesus'gareheve'ġa pe ti ji takwahavuka ganhi'ġa no. Ga nhaporemo ndajirepiagi ve jira'oa kwahave'yma. Pe nhaporemo ndajirepiagi ve no.

² Nhi'aġata ji pe ndehe ġa ndehe no jiporavykyheteavo tokoveveuhua'javyme ti ġa jawo. Jiyvyteri pe ji ei ipota pe me ġa pe no: Tonhoarō hete ti ġa ovy'a ojogwehe. Tokwaha ti ġa a'itituhēva'ea. Po ġa a'itituhēva'ea kwahavi, a'ero koji'i ti ġa Tupana'ga rembiepiukaripyre'yma'ga kwahahetei tuhē

nehē. Garembiepiukaripyre'yma'ga ko Cristo'ga tuhē. A'ea nhaporemō jī apota javo jījapyakavo pe ndehe ġa ndehe no jīporavykyavo.

³ Ikatu hete Tupana'ga rembikwahava. Omombaragwaha pa ġa. Onhimi nhande ve garembikwahava. Cristo'ga jate okwahavuka pa garembikwahava.

⁴ A'ea jī ei pe me pekwaha ti javo. Nurā ti pe napenhimoandyandyjukari ojipe'ġa pe ġa imombe'urame hajihea pe me nehē. Ikatu po pe me ġa nhi'ġaturame o'mbero. Tapenhimoandyandyjukari ti ġa pe, a'e jī pe me.

⁵ A'ereki jireaporōġita oko pe pyri jī rekoe'ymame pe pyri. Ikwahava pendekoa jī roryroryvamo. A'ereki pe peko katu pejohupe pejikoheteavo Cristo'ga rehe penhimboitavo.

Nahanahā nhande xajikoty'a Cristo'ga pavēi

⁶ Pejiko pe Cristo Jesus'ga rehe heikwehe imomboruka pejikote'varuhua gaha ko nhanderuvihavuhhetero javo. Na jitehe ti pejiko jitehe ga rehe xako katu ti nhandejikoty'a ga pavēi javo.

⁷ Nane'ymi ti peko Cristo'ga rehe pepohire'yma ga hugwi. Koji'i ti peko katu hendukatuavo ganhi'ġa. Koji'i ti pejiko hete ga rehe pejikoty'a ga pavēi. A'ea rehe Epafras'ga pe mbo'ei heikwehe nahanahā ti peko javo. Nane'ymi ti pe'jipe'jī Cristo'ga pe: “Ndepyry hete tuhē nde nhande ve.” A'ea ti pe'jī.

⁸ Penhimboko'i ti pejjupa. Tapenhimoandyandyjukari ti ojipe'ġa pe. Ga ġwendukatuuka pota pe me onhi'itehea pe mbopohipota Cristo'ga hugwi. Imombe'gwovo

o'mbea ġa nhi'igatui pe me onhi'iteheavo pe moandyandyipota. A'ea ġanemboypya tuhē ombojihu ojapyakateheavo gwakykwepohara'ġa mbo'eavo hehe. “Nahanahā yvya hako yvaga pavēi po rimba'e,” ei ahe. “Nahanahā ti xako,” ei ahe gwakykwepohara'ġa mbo'eavo.

Na rūi Cristo'ga remimbo'ea. Tapenhi-moandyandyjukari ti ġa pe a'ero. Cristo'ga hugwi ti tapenhimbopohirukari ġa pe.

⁹ Uvame yvya koty okovo Cristo'ga gwepiuka pa nhande ve Tupana'ga rekokatua gareaporoġita. A'ereki ga oko Tupana'ga javijitehe.

¹⁰ Nurā pe pavēi Cristo'ga jikoty'aro ġwaramo Tupana'ga jikoty'ari pe pavēi no. Tupana'ga pendeaporoġita mbopyahui tuhē pe mboheaporoġitakatukatuavo pe pokopava pe monhimomiranambava. Pyry hete pa pe me a'ero pe jikoty'aro ġwaramo Cristo'ga pavēi. Yvagipeve'ġa nduvihava'ġa Tupana'gapyrive'ġa nduvihava'ġa omondondouka ġa ġwemimbotarimova'ea rehe opopoakahetero gwuvihavamo. Diabo'gapyriva'ea anhaġa omondondouka ojipea anhaġa ġwemimbotarimova'ea rehe opopoakahetero gwuvihavamo no. Cristo'ga ki a'e te oko ġa hohe pa a'ea hohe pa no nhanderuvihavuhetero.

¹¹ Judeus'ġa okytiuka gwa'yra'ġa nakwan-hapi'ria ġahā koi Tupana'gareheve'ġa kiro javo. Cristo'ga ki a'e te omanoro ġwaramo yva rehe omombo hete pendekote'varuhua ġahā koi jire-heve'ġa kiro javo. “Tokote'varuhupotara'javyme ti ġa a'ero kiro,” ei ga omanomo pe

ndepya. Nahã ojikoty'aro pe pavêi Cristo'ga pendeaporoğitatiruahũa mombigi pe jikogame ga rehe.

¹² Penhimobatizaukarama pe ei a'ero: “Ymyahũ Cristo'ga omano tamombo ġandekote'varuhua javo. A'ero ġa ga tymi. Omanorame Cristo'ga omombo jirekote'varuhua ji hugwi. Ga jikoty'aro ġwaramo ji pavêi jireaporoğitatiruahũa opi a'ero.” Nahã pe ei penhimobatizaukarama. A'ea rupi pe ei no: “Tupana'ga ombogwera Cristo'ga gamanoa hugwi ga mbopyahuavo. Na jitehe Cristo'ga pavêi nhande jikoty'aro ġwaramo Tupana'ga nhandereaporoğita imbopyahui opopoakara pyvõ. A'ereki nhande xajiko Tupana'ga popoakara rehe,” pe'e pe penhimobatizaukarama.

¹³ Ymyaĩ pendeaporoğita ndipyahui ve heikwehe. A'ea rupi Tupana'ga pe pe peko omanove'ğa ja a'ero. A'ereki ga e'i: “Ji ve ko ġa ambotehea imombigukare'yma ġwaramo gweaporoğitatiruahũa. Ji ndajikoty'ari ġa pavêi a'ero. A'ereki ġa okote'varuhu,” ei Tupana'ga.

Ağwamo Tupana'ga ombopyahu pendeaporoğita imombo pendekote'varuhua nhaporemõ Cristo'ga jikoty'aro ġwaramo pe pavêi. Ymyahũ Tupana'ga ombogwera Cristo'ga gamanoa hugwi ga mbopyahuavo. Na jitehe Tupana'ga pendeaporoğita imbopyahui.

¹⁴ Ymya nhande nihendukatui ġa Tupana'ga nhi'iġa mombe'urame nahanahã ti ahe toko katu javo. Emo Tupana'ga ohy reki nhanderekote'varuhua mbojaragwera. A'ereki Cristo'ga omano yva rehe nhanderekote'varuhua

momboa. Nurã Tupana'ga ei: “Ndatekwava'javi ġandekote'varuhua mbojaragwera rehe kiro,” ei ga.

¹⁵ Omanomo Cristo'ga imombigi Diabo'gapyriva'ea popoakara anhaġa popoakara. Anhaġa omondondouka ojipea anhaġa ġwemimbotarimova'ea rehe ipopoakaheteva'ea ipopoakaheteva'eareheva'ea pavēi. Ipopoakara mombigipyra Tupana'ga hepiukapavi tuhē ojipe'ġa pe Cristo'ga mbojirovia a'ea rehe.

¹⁶ Nurã ti tapenhimbo'eukari ojipe'ġa pe ha'oa rehe. A'ereki ġa e'i jupe: “Gwiġwia ahe ndo'ui. Gwiġwia ahe to'u.” Tyhya pe ġa ei: “Gwiġwia ahe ndo'ui. Gwiġwia ahe to'u.” Ga e'i: “Tokwaku ahe toryva aporame ano nanani. Toapo ahe toryva jahya porame no ikwakuva. Nahanahã ahe toko sábadu rupi ikwakuva,” ei ġa.

A'ea rehe nhaporemu tapenhimbo'eukari ti ġa pe.

¹⁷ Ganemimbo'ea nhaporemu ko aere'iva'ea ra'angava nahanahã ti Cristo'ga rurame javo. Okorame ġanemimbo'ea rehe ahe ikwaha'vi aerēva'ea pyry hete ti nehē javo. Ahe ndokwahapavi reki. Ganemimbo'ea rehe ndatekwava'javi kiro. A'ereki Cristo'ga tuhē uripe reki. Nurã ojikogame ga rehe ahe ikwahahetei tokoa'javyme ti ahe ġanemimbo'ea rupi a'ero javo.

¹⁸ Taperoviari ti ga – kiroki ga e'i tehe: “Ji ko ako tehe. Nanhimbohetei ji. A'ea ti ahe te'i ji pavēi,” e'i tehe ga. “Tombohete ti ahe Tupana'gapyrive'ġa yvagipeve'ġa okoteheavo ġa ko jiruvihavuhete'ġa javo. Nahã ti xa'e,” ei ga

ikwahave'yama. “Ahepia ji yvagipeve'ga,” ei ga o'mbero. Omoandyandyi pota ga ahe jiji akwaha hete javo tehe. Ndokwahavi reki ga onhimboheteavo. Gareaporoğita tiruahũ. Taperoviari ti ga. Ganhi'iğa rupi pe ndekorame ga ndogwerekoukari pe me pyryva'ea Tupana'ga hugwi.

¹⁹ Nanongara'ga ndojikoty'ari Cristo'ga pavëi okoe'yama ganhi'iğa rupi.

Nhandejikoty'aro ġwaramo Cristo'ga pavëi ga pe nhande xa'e nhaneakağa. A'ereki Cristo'ga ko nhandervihavuhuhete'ga. Ganhi'iğa rupi nhandekovo ġwaramo xa'e nhande: Nhande ko Cristo'ga ra'oa nhandejikoga Cristo'ga rehe. Nane'ymi Cristo'ga nhaneakağamo nhande pokopokogi nhande monhimbopopoaka nhande mbojogwerekokatuavo. Nahã Cristo'ga nhande pojkai hendukatuuca nhande ve Tupana'ga nhi'iğa.

²⁰ Cristo'ga omano tamombo ġandekote'varuhua javo. Nurã Cristo'ga pavëi pe jikoty'aro ġwaramo pendeaporoğitatiruahũa opi. Nurã pe ndekoi ojipe'ğa ja rũi avo yvya koty ġandeporoğitatiruahũrame. A'ereki nahã ġanemimbo'ea e'i: “Nahanahã yvya hako yvaga pavëi po rimba'e. Nahanahã ti ahe toko,” e'i ġanemimbo'ea. Peko pe ġa ja rũi. Maranameuhũ pe ndekopotara'javi ġanemimbo'ea rupi naerũ? Tapekoa'javi hehe.

²¹ E'i: “Topyhygyme ti ahe ġwiğwia mbatera. To'uyme ti ahe tahepia javo. Topokogyme ti ahe hehe,” e'i ġanemimbo'ea.

²² A'ea nhaporemo opa ahe i'urame. Kiroki opa ahe i'urame – a'ea pe nhaporemo ġanemimbo'ea

e'i. A'ereki nanongara rehe ko ġa ojapyaka avo yvya koty. A'ea ko ġanemimbo'ea.

²³ Ojipe'ġa ġanemimbo'ea renduvypyrame po ġa ei: "Pyry ġanemimbo'ea. Okwaha hete ġa Tupana'ga mboheteavo," e po ġa. Ikwahave'yma ġa ei a'ea ġanemimbo'ea renduva. Tiruahũ reki ġanemimbo'ea. A'ereki ġwemimbotarimova'ea rehe ġa oko nahanahã ahe ombohete Tupana'ga javo. Tupana'ga mbohete tehe reki ġa. Tupana'ga remimbotarimova'ea rehe rũi ġa ndekoi.

Ganemimbo'ea renduvame po ġa ei: "Pyry ġanemimbo'ea ġa erame: 'Ahe nonhimbohetei hamo'," e po ġa.

Ndapyryvi reki ġanemimbo'ea. A'ereki ġa onhimbohete reki javo.

Ganemimbo'ea renduvame po ġa ei: "Pyry ġanemimbo'ea ġa erame: 'Ojipejipea pe ahe tonhimomirana onhimondoheteavo onhi'ġa rupi. Ahe ndo'ui ġwiġwia ojipea no.' Nahanahã ġanemimbo'ea pyryva'ea," e po ġa henduva.

Tiruahũ reki ġanemimbo'ea. A'ereki a'ea rupi okorame ahe nonhia'ngukatui ojirekokatue'yma. A'iti a. Ndatekwava'javi ġanemimbo'ea rehe. A'ereki ġanemimbo'ea nomombigi aherekote'varuhua.

3

Nhandereaporogitatiruahũa; nhanderea-porogitapyahua

¹ Tupana'ga ombogwera Cristo'ga gamanoa hugwi ga mbopyahuavo. Na jitehe pe pavēi Cristo'ga jikoty'aro ġwaramo Tupana'ga pendeaporogita mbopyahui. Pepota ti pyryva'ea

yvagi pe Tupana'ga pyri a'ero. A'ereki pevo Cristo'ga oapy Tupana'ga pyri Tupana'ga johukoty rūi okovo nhanderuvihavuhuhetero.

² Penhimbovy'a ti pyryva'ea rehe yvagipeva'ea rehe. Yvyakotyva'ea rehe rūi ti penhimbovy'a.

³ A'ereki pendeaporoḡitatiruahūa opi. Omanorē omanove'ḡa nonhimbovy'ara'javi yvyakotyva'ea rehe. Omanove'ḡa ja pe napenhimbovy'ara'javi yvyakotyva'ea rehe pendeaporoḡitatiruahūa pi-girē. Pe pavēi Cristo'ga jikoty'aro ḡwaramo pendeaporoḡitapyahua hekokatui yvagi pe Tupana'ga pyri Cristo'ga pavēi. Pevo Tupana'ga pendeaporoḡitapyahua rereko katu pe me Cristo'ga reheve.

⁴ Cristo'ga pavēi nhandejikoty'aro ḡwaramo nhande reaporoḡitapyahuro nhandekovo. Aerē po ti Cristo'ga ukwahavamo ua'java nehē. A'ero ti pe ukwahavamo ga pavēi gakatukatua rerekovo nehē.

⁵ Nurā pemombi hete ti penhimimbotari-mova'ea ite'varuhuva'ea pejipygwa'jave'yma hehe. Taperekoa'javi ti penhim-bireko'ḡarūive'ḡa. Tapeakwahave'ymuhūa'javi ti ḡa nderekote'varuhua'jave'yma. Tape-potaruhua'javi ti ḡa. Tapepotate'varuhui ti. Tapepotaruhua'javi ti ojipe'ḡa apoa. A'ereki nahā pe ḡambatera arō Tupana'ga arōa hohe.

⁶ Kiroki ḡa nahā oko te'varuhu pota okoe'yma Tupana'ga nhi'iḡa rehe - ḡa ndehe Tupana'ga on-himonha'nga.

⁷ Ga ja pehe peko te'varuhu no heikwehe.

⁸ Aḡwamo ti tapekote'varuhua'javi! Aḡwamo ti pepohi pejikote'varuhua hugwi a'ero. Tapen-

himonha'ngaa'javi ti. Tapenhimboahiva'javi ti. Tapetiruahũa'javi ti. Tapembotegwetea'javi ti ojipe'ga. Tapenhi'ite'varuhua'javi ti ojipe'ga pe.

⁹ Tape'mbea'javi ti pejohupe. A'ereki pe pepohi pejeaporogitaymyana hugwi pejikote'varuhua'jave'yma.

¹⁰ Pendeaporogita ipyahu aḡwamo. A'ereki ymyaĩ Tupana'ga ombopyahu pendeaporogita pejikoga ḡwaramo Cristo'ga rehe. Nane'ymi Tupana'ga pendeaporogita mbopyahua'jaa'javi koji'i ti ḡa toko ji ja ji kwahaheteavo javo.

¹¹ Ga ndokoa'javi nhande ve ojoatyatyvive'ḡa Tupana'ga nhandereaporogita mbopyahurame. Nurã xa'ete'varuhuyme ti ojohupe orepyry ore pe hohe jave'yma. Judeusramo toro'ete'varuhuyme ti pe me judeus'ḡarũiva'ea pe. Judeus'ḡarũiva'ero tape'ete'varuhui ti ore ve judeusva'ea pe. A'ereki nhande ojo'ja judeusva'ea judeus'ḡarũiva'ea pavẽi Tupana'ga nhandereaporogita mbopyahurame. Xa'ete'varuhuyme ti ojohupe orepyry ore pe hohe jave'yma.

Po nhande tikytiuka nhanerakwanhapira nhande ko Tupana'gareheva'ero kiro javo, xa'ete'varuhuyme ti ojikytiukare'ỹve'ḡa pe. Po nhande ndiajikytiukari, xa'ete'varuhuyme ti ojikytiukave'ḡa pe. A'ereki nhande ojo'ja nhandejikytiukava'ea nhandejikytiukare'ỹva'ea pavẽi. A'ereki Tupana'ga nhandereaporogita mbopyahu. Nhande ojo'ja pa: nhandegwyriveve'ḡa nhandegwyriveve'ḡarũive'ḡa pavẽi, nhande'jave'ḡa hajiheve'ḡa pavẽi, ipiro'ye'ỹve'ḡa ḡa pavẽi - kiroki ḡa oporavyky ojive jate ipiro'yve'ḡa.

Ga nhaporemō ojoatyatyvive'ġa nhaporemō ndokoa'javi aġwamo nhande ve. A'ereki nhande ojo'ja pa Tupana'ga nhandereaporoġita mbopyahurame. Cristo'ga rehe jate nhande xanhimbovy'a. Ga jate nhande hohe pa nhanderuvihavuhhetero. Ga nhande pojyka pa.

¹²⁻¹³ Nurā pejikovo Jesus'gareheva'ero ti peko katu. A'ereki Tupana'ga oko hete pe ndehe pe arōheteavo. Ga pe mo'emo'ē toko ti ġa Jesus'gareheva'ero okokatuavo javo. Pejoporogwety po ti pe hamo hahyrame pe me nehē. Pepyry ti pejohupe. Tapenhimbohetei ti. Penhimoġatyrō ti. Penhimomirana ti penhimonha'ngae'yma pejikokatuavo pejohupe. Ojipe'ga rekote'varuhurame nde ve terehenonha'javi garekote'varuhua ejive. Nahā ti tapehenonha'javi pejikote'varuhua pejohupe. A'ereki imomborirē Cristo'ga nohenonha'javi pendekote'varuhua. Na jitehe ti tapehenonha'javi pejikote'varuhua pejohupe.

¹⁴ Koji'i ji ei pe me: Penhoarō hete ti no. Penhoarōheterame ti pe peko pa Tupana'ga ja. A'ea ga opota.

¹⁵ Tupana'ga pe mbojogwerekō katu. A'ero ti pejikokatuavo pejohupe pejeaporoġita katu nahanahā nhande rekoi javo. A'ea Tupana'ga opota. Ymyahū ga pe mo'emo'emba Jesus'gareheva'ero ġa ti tojogwerekō katu pa javo. Pe'ji ti Tupana'ga pe: “Ndepyry hete nde ore ve!” A'ea ti pe'ji ga pe.

¹⁶ Nane'ymi pejapyaka hete ti Cristo'ga remimbo'ea rehe nhaporemō ikwahaheteavo garemimbo'ea toki hete peyvyteri pe

ikwahyheteavo pe mombyrymbyryva pe mbo'embo'eavo. Penhombo'embo'e ti hehe penhomomoranduva. Penhimby'yi ti pehendu katu ti Cristo'ga nhi'iġa javo. Penhimby'yi ti Tupana'ga nhi'iġa mombe'gwovo Jesus'ga mombe'gwovo no imombe'gwovo ġandekokatua ġanemimombyryva nhande ve. Nahanahã ti penhimby'ymby'yi Tupana'ga pe ga mboheteavo ga rehe pejoryjoryvamo.

¹⁷ Cristo Jesus'gareheva'ero ġwaramo ti peko katu pejikovo ganhi'iġa rupi peporavykyrame. Peko katu ti penhi'iġame. Pendekoa rupi nhaporemo ti peko katu jipi ga mboheteavo penhinhi'iġa Tupana'ga pe. “Ndepyry hete nde, Apĩ,” pe'ji ti ga pe. “Aġwamo pyry hete ore ve. A'ereki nde orekote'varuhua momboruka Jesus'ga manoro ġwaramo ore ve. Ga ko orepojkaharete'ga ore pokoga a'ero.” A'ea ti pe'ji Tupana'ga pe nhanderuvete'ga pe.

Ganembireko'ġa; ġanongapypeve'ġa

¹⁸ Kunhano peko ti penhimbireko'ġa nhi'iġa rehe pejikoty'aro ġwaramo Cristo'ga pavēi.

¹⁹ Akwaimba'ero pearõ hete ti penhimbireko'ġa nderekokatuavo ġa a'nguavo penhimonha'ngae'yma ġa ndehe.

²⁰ Tay'riro pehendu katu ti pejuva'ġa nhi'iġa penhy'ġa nhi'iġa reheve. A'ereki nanongara rehe Cristo'ga onhimohē.

²¹ Ganduvamo tapemonhimonha'nganha'ngaukari ti peja'yra'ġa pejihe ja'javo ġa pe ġa mbo'erame ġa monhimomboaka. Pe ġa monhimonha'ngaukaramo po ti ġa okoveveuhu okoteheavo nehē ore ndorokwahavi hete javo.

22 Ojipe'ġapyriva'ero ipiro'ye'ŷva'ero pehendu katu ti ġanhi'ġa penhimboporavykyve'ġa nhi'ġa ġa nhi'ġo'rupava. Peko ti ojipe'ġa ja rūi. Opojykhara'ġa gwepiagame ġa oporavyky katu tianembohete ti ġa javo. Ga gwepiage'ymame ġa ndoporavykyi a'ero. Peko ti ġa ja rūi. Pejipojykhara'ġa pejepiagame ti peko ġanhi'ġa rupi. Ga pejepiage'ymame ti peko ġanhi'ġa rupi jitehe pejiporavykykatuavo. Cristo'ga rendukatuavo ġwaramo pejeaporoġita katu ti xaporavyky katu tuhē ti nhandepojykhara'ġa pe javo.

23 Peoporavykyrame ti pejirokwa jipi peporavykykatupota pejikokatuavo pejoryjoryvamo. Penhi'ġame ti pejirokwa jipi pejikokatuavo pejoryvamo. Pejikoa rupi nhaporemō ti pejirokwa jipi. Pe'ji ti pejiyvyteri pe: “Nhandeporavykykaturame nhandepojykhara'ġa pe ġa pokoga, Cristo'ga pe tuhē nhande xaporavyky katu ga pokoga,” pe'ji ti.

24 “Cristo'ga nhandepojykharete'ga, gaha ti nhande reroho yvagi pe pevo nhande mongovo Tupana'ga pyri avuirama nehē.” A'ea ti pe'ji pejiporavykykatuavo. Na tuhē ti ga okwepy katu pe me. A'ereki Cristo'ga pe tuhē pe peporavyky nhandepojykharete'ga pe.

25 Tapeporavykyte'varuhui ti. A'ereki ojo'ja vvyakotyve'ġa ndekoi Tupana'ga pe. Kiroki ġa oko te'varuhu – ġa pe nhaporemō ti ga ei peko te'varuhu pe javo nehē.

4

1 Ġapojykharamo pemondo katu ti

pejipyrive'ġa pe pejikokatuavo ġa pe. A'ereki pe pereko pepojykahara'ga no. Ga ko Tupana'ga. Ga oko yvagi pe pepojykaharetero pendekoa repiapava. A'ea ikwahavame ti pereko katu pejipyrive'ġa.

Koji'i Paulova'ea omogita Colossospeva'ea

² Penhi'ĩ ti Tupana'ga pe jipi. Pejirokwa ti penhinhi'igã ga pe. Pe'ji ti ga pe no: “Ndepyry hete nde ore ve.”

³ Ji Cristo'ga mombe'urame ojipe'ġa ji mondo cadeia pype tomombe'ua'javyme ti ga Cristo'ga javo ikwehe'i. A'ea pype ji rekoi aġwamo. Penhi'igame Tupana'ga pe ti pe'ji: “Ymyahũ ahe ndokwahavi ve Cristo'ga nerembiepiukaripyre'yma'ga. Aerẽ nde ga kwahavuka pota yvyakotyve'ġa pe. Marã po ti Paulo'ġa ga mombe'ui? A'ereki tegwete ġa pe imombe'uhava kiro. Ekwahavuka ti ġa pe tomombe'u ġa ga ojipe'ġa pe.” A'ea ti pe'ji Tupana'ga pe ore repyga.

⁴ Pe'ji ti Tupana'ga pe: “Epoko ti Paulo'ga ġa mbo'ekatokatuuka ga pe nenhi'igã rehe. A'ero ti ġa ikwahahetei Cristo'ga mombe'ua.” A'ea ti pe'ji Tupana'ga pe. Ji ambo'e katu po ġa hamo.

⁵ Kiroki ġa ndojikogi Cristo'ga rehe – ġapyteri pe ti peko katu katu ikwahava te'ite'varuhuyme ti ġa nhande ve javo. Pemombe'umbe'u ti Cristo'ga ġa pe jipi.

⁶ Penhi'igatu ti ġa pe pejikokatuavo ġa pe hendupotaruka. A'ero ti pe ġa pokokwahavi ikwahavuka ġa pe nanani nehẽ.

*Mbapavamo Paulova'ea okwatija Colos-
sospava'ea pe*

⁷ Tíquico'ga ti ji mombe'upavi pe me nehẽ nahanahã Paulo'ga rekoi javo. Ga ko nhaneirũ'ga ojikoga ġwaramo Cristo'ga rehe. Oroarõ hete ore ga. Oko hete ga Tupana'ga nhi'iġa rupi. Orojiko ore Tíquico'ga rehe a'ero. Ji pavẽi ga oporavyky katu nhandepojykaharete'ga pe Cristo'ga pe ga mombe'gwovo.

⁸ Kiro ti ji Tíquico'ga mondoukari pe pyri nehẽ tomombe'u ti ga pe me jirekoa javo. Nahã ti ga pepy'a noġatui pe mbohoryva'java nehẽ. Tokwaha ti ga pendekoa no.

⁹ Pendeheve'ga Onésimo'ga ti ji amondouka pe pyri nehẽ no Tíquico'ga rupi nehẽ. Onésimo'ga ko nhaneirũ'ga no ojikoga ġwaramo Cristo'ga rehe. Oroarõ hete ore ga. Oko hete ga Tupana'ga nhi'iġa rupi. Orojiko ore Onésimo'ga rehe a'ero. Tíquico'ga Onésimo'ga pavẽi ġa memei ti omombe'u pa pe me nahanahã Paulo'ġa ndekoi javo.

¹⁰ Aristarco'ga omondouka onhi'iġa pe me. Ga ko cadeia pype kiro ji pavẽi. Marcos'ga omondouka onhi'iġa pe me no. Ga ko Barnabé'ga rendyrahẽa ra'yra'ga. Ga rurame pe pyri ti pejoryjory ga rehe imondovo ga pe, a'e jipe ko ji pe me. A'ea ji ea'javi kiro pe me.

¹¹ Josué'ga omondouka onhi'iġa pe me no. Ga pe nhande ei Justo. A'ereki ga pyry hete. Aristarco'ga Marcos'ga pavẽi Josué'ga pavẽi – ġa ko judeusramo oko ojikoga Cristo'ga rehe. Ga jate judeusramo oporavyky avo ji pavẽi toko ti Tupana'ga yvyakotyve'ġa nduvihavuhhetero javo. Gahã onoġatu jipy'a ji pokoga.

12 Pendeheve'ga Epafras'ga omondouka onhi'íga pe me no. Oporavyky ga Cristo'ga pe ga mombe'gwovo ojipe'ga pe. Nane'ymi ga nhi'inhi'ihetei Tupana'ga pe pe ndepyga. Tupana'ga pe ga ei jipi: “Époko ti Colossospeve'ga,” ei ga Tupana'ga pe. “Nurã ti ga jikohetei Cristo'ga rehe opohire'yma ga hugwi okokatuheteavo nehẽ. A'ero ti ga ikwahapavi tuhẽ neremimbotarimova'ea nde nhi'ípo'rupava,” ei ga Tupana'ga pe jipi.

13 A'iti a. Ojirokwa hete ga javo Tupana'ga pe pe ndepyga jipi ojipeva'epeve'ga ndepyga cidadespeve'ga ndepyga no Laodicéiapeve'ga Hierápolispeve'ga. Gareimimbotarimova'ea pe me ji akwaha.

14 Lucas'ga omondouka onhi'íga pe me. Ga ko ore pohano okovo oreremiarõhete'hara'ga. Demas'ga omondouka onhi'íga pe me no.

15 Pemombe'u ti nhaneirũ'ga pe – kiroki ga oko cidade de Laodicéia pe. Ga ko nhaneirũ'ga ojikoga gwaramo Cristo'ga rehe. Ga pe ti pe'ji Paulo'ga omondouka onhi'íga pe me javo.

Pemombe'u ti Ninfa'ga pe no Paulo'ga omondouka onhi'íga nde ve javo. Ga pe no – kiroki ga ojatyka Ninfa'ga ronga pe tihendu Tupana'ga nhi'íga javo – ga pe ti pemombe'u no.

16 Pemonhi'ĩ ti pejohupe nhirembikwati-jarukara tihendu ti Paulo'ga nhi'íga nhandejive javo. Imonhi'igirẽ nhirembikwati-jarukara ti pemondo cidadepeve'ga pe Laodicéiapeve'ga pe. Tohendu ti ga nhinhi'íga pe me no. Akwati-jaruka ji ojipea nhinhi'íga mondovouka Laodicéiapeve'ga pe oji'i. Imonhi'igirẽ ojohupe tomondo ti ga pe me

tomonhiĩ ti ģa ojohupe javo. Pemonhiĩ ti a'ero pejohupe ikwahava nhinhi'iġa ģa pe.

¹⁷ Pe'ji ti Arquipo'ga pe: “Cristo'ga nhandepojy kaharete'ga ko e'i nde ve raikwehe: ‘Nahanahã ti ji nhi'ĩpo'ru pa,’ e ko ga nde ve raikwehe. Enhi'ĩpo'ru pa ti ga a'ero.” A'ea ti pe'ji Arquipo'ga pe.

¹⁸ Ji tuhẽ kiro ikwatijari jipovo inoġa nhinhi'iġa imondovouka pe me. Tapemoka'nhyimi ti jirekoa cadeia pype.

Kiro ji ei: Tomomyry ti Tupana'ga pe me, a'e ji.

Tupana'ga nhi'iga
New Testament in Tenharim (BR:pah:Tenharim)

copyright © 1996 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Tenharim

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Tenharim [pah], Brazil

Copyright Information

© 1996, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Tenharim

© 1996, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-30

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files
dated 29 Jan 2022

3eb8a851-f633-5209-8712-862a9511e134